

socialmedicinsk tidskrift

femtionionde årgången häfte nr 7—8 1982

Sturegatan 4, Sundbyberg. Tfn 08/98 40 44

Postadress: 172 83 Sundbyberg

Postgiro 1179-1

Allmän redaktion:

Claes-Göran Westrin, redaktör och ansvarig utgivare

Ann Appelgren, red. sekr.,

Brita Bahrton, bitr. red. sekr.

Elisabeth Natt och Dag, expedition

Redaktionsutskott:

Erik Allander, professor i socialmedicin, Huddinge

Per Bjurulf, professor i socialmedicin, Linköping

Arne Borg, socialdirektör, Stockholm

Axel Gisslén, kommunalråd, Örebro

Gunnar Häggberg, socialchef, Falun

Olle Höök, professor i medicinsk rehabilitering, Göteborg

Sven-Olof Isacson, professor i socialmedicin, Lund

Willy Karlsson, socialchef, Örebro

Bengt Lindegård, professor i socialmedicin, Göteborg

Gunnar Lindgren, professor em. i socialmedicin, Lund

Ivan Magnusson, socialdirektör, Uppsala

Bengt Scherstén, professor i allmänmedicin, Lund

Leif Svanström, professor i socialmedicin, Stockholm

Gösta Tibblin, professor, distriktsläkare, Sollentuna

Villy Wiklund, socialchef, Östersund

Hälsopolitiken i vardande

”Romanen har sin största styrka i att den försöker skapa *helheter* om är på ganska lösa boliner”, skriver P C Jersild i sin artikel i det här temanumret. Är det inte just helhet som behövs, när det gäller kunskaper, synsätt, ansvar, mål och insatser för att förändra det hälsopolitiska klimatet?

”Vad man vinner i inlevelse och konkretion kan man förlora på sakplanet”, fortsätter Jersild. ”Min mening är den att romanformen har ett övertag om man jämför med teater, film och TV. Dessa konstarter är nästan totalt beroende av inlevelse och gestaltning medan romanen kan kosta på sig ganska långa resonerande partier. Betänkanden och fackprosa har sin styrka just på sakplanet, men blir ofta tråkiga och snöpta. De kan också bidra till att fragmentisera en verklighetsbild”.

Vi vill gärna använda Jersilds resonemang för att understryka behovet av ett samlat grepp på hälsofrågorna — framförallt på landstingsnivå — som det här temanumret särskilt skall ägna sig åt. Hälsa är med verklig

hetens och den nya hälso- och sjukvårdslagens referensramar någonting i högsta grad allmänpolitiskt. Därmed ligger svaren på frågorna och insatserna som föranleds av kunskaperna utanför någon enda eller flera av våra specialiteter. Samhällsmedicinen – som är det "nya" kunskapsområdet – får inte bli en ny avgränsad specialitet bland de 40-talet andra.

Det är inte meningsfullt att överdramatisera genom att tala om två begreppsvärldar som måste föras närmare varandra. Men utan tvekan tänker och skriver *de professionella* och *förtroendemännen* med delvis olika förtecken. Sakområdenas företrädare strävar i riktning mot exempelvis bättre underlagsmaterial, säkrare analysmetoder, tillförlitligare slutsatser, bättre informationsöverföring osv. Förtroendemännens intresse domineras av opinioner, prioritering av behov, resurstillgång och politiska bedömningar som innefattar ideologisk inriktning och bedömning av ambitionsnivå osv.

Det här temanumret är ett försök att spegla dagsläget 1982 – dvs de allmänna förutsättningarna för det hälsoinriktade arbetet med utgångspunkt i landstingen. Strävan har varit att bidra till den nödvändiga överblicken och främja en öppnare redovisning av kunskaper, bedömningar och ställningstaganden. Mycket talar för att en bättre dialog mellan "kunskapssystemet" och de politiskt ansvariga är på gång. I bästa fall kan de artiklar som samlats i det här temanumret stödja den utvecklingen.

Douglas Skalin Karl-Henrik Ström

Gästredaktörer för detta temanummer har varit Karl-Henrik Ström vid Landstingsförbundets sociala avdelning och Douglas Skalin utredare på Spri.